

Divendres 17 de desembre emmarcat en els actes de commemoració del 25 de novembre Dia Internacional contra la Violència vers les Dones, es va estrenar l'obra de Federico García Lorca "La casa de Bernarda Alba" al Teatre del Sol de Sabadell representada pel grup de teatre de CCOO del Vallès Occidental "ATRESSÍ". La funció emotiva i entranyable, on les actrius es passegen per l'escenari aconseguint donar vida als seus papers omplint l'escena de veritat, guanyant la complicitat del públic. L'intens treball de les actrius i direcció escènica no ha deixat indiferent, ha resultat cuidat i detallista.

A l'obra apareixen una enorme quantitat de temes que Lorca critica durament:

- Destinació tràgica: Adela ha volgut rebel·lar-se contra l'ordre establert i ho ha pagat amb la seva vida.
- Opressió sobre la dona: Igual que els gitanos del Romancero, Lorca sent compassió amb els éssers desvalguts, oprimits per la societat i s'identifica amb ells.
- Moral conservadora: Obsessió per la virginitat de la dona, la religió, el "què diran"...
- Classisme: La societat està clarament jerarquitzada, es mostra sobretot en la relació que mantenen la Poncia i la Bernarda ja que, malgrat conèixer-se de mitja vida, una servint l'altra i tractant-se d'igual a igual en alguns fragments de l'obra, en d'altres Bernarda fa valer la seva qualitat d'ama i fa abaixar el cap a la seva criada.
- Les aparences: Com tota la resta, Bernarda és el màxim exponent d'aquest afany negatiu per aparentar. A més a més, els freqüents comentaris sobre les vides dels personatges externs a la casa i les referències a la biografia de la Poncia, el delaten com un altre dels temes principals. Aquest tema va combinat amb l'honor aparent.
- Autoritarisme: Cruel i irracional despotisme de Bernarda. De fet, el paper de Bernarda ha estat interpretat de vegades per homes per a donar major duresa a aquest aspecte. La inmasculació de Bernarda es vincula al seu símbol de poder: el seu bastó.
- El desig de llibertat. Adela serà el màxim exponent d'aquesta manera de pensar. La primera que, mitjançant petites "gestes" (com ara mostrar peces d'un color diferent al negre, rebel·lar-se de paraula i acte contra la seva mare...) la faran la veritable víctima de les circumstàncies que emboliquen la casa.
- El compliment amb el disseny imperiós de les lleis naturals i intuïtives. Les referències a la naturalesa de caràcter simbòlic estan buscades i mesurades: la masculinitat, la passió, el desig sexual primitiu, representat en els dos cavalls de l'obra: el de Pepe el Romano i el Garañón que renilla i piafa dins de la casa; el desig, present en tot moment amb l'esment reiterat de la calor que fa bullir la sang de les germanes; etc.
- La sensualitat
- L'odi
- L'enveja: es pot observar, sobretot, en la relació entre les germanes. Angústies, per ser filla d'un home amb diners, és l'hereva de la fortuna familiar i, per això, la requerida per Pepe el Romà com dona. Tant Martirio com Adela pugnen contínuament pels favors de Pepe el Romà formant un triangle d'enemistats entre elles.
- La injustícia amb les dones en un món d'homes. Les freqüents al·lusions per part de totes les habitants de la casa a la "forma de fer de les dones" posen en rellevància no només la moral de l'època, sinó també l'opinió de l'autor sobre el tema. Adela posarà sempre el tint de la crítica, al·ludint a la repressió i a la necessitat de trencar el jou social.
- La hipocresia social també es veu bastant clara a l'obra.

La vigència del seu contingut és tan esfereïdora que hem considerat que aquest llegat que l'autor ens va deixar ara fa 74 anys aporta una reflexió profunda dels problemes que continuen patint les dones i les nenes en les nostres societats, anomenades avançades i democràtiques.

Secretaria d'Imatge i Comunicació de CCOO del Vallès Occidental
Sabadell, 18 de desembre de 2010

